

25301/2512

פרוטוקול מס' 10

מישיבת הוועדה המשותפת של (חוקה, חוק ומשפט,
פנים ואיכות הסביבה), לענין שינוי הטיפול במקרי אונס

יום ג' ט"ז בשבט תשל"ח, 24 בינואר 1978, שעה 12.30

נ כ ח ר:

חברי הוועדה: ש. אלוני - היו"ר
י. יצחקי
ס. כהנא
ת. אשל
ש. שטרן-קסן

מזמנים: י. קרפ - משרד המשפטים
ד. גולדפרב - משרד המשפטים

מזכירת הוועדה: ר. מלחי

ר ש מ ה: מזל כהן

היו"ר ש. אלוני:

אני פותחת את הישיבה.

אני רוצה לדווח: א. על פגישתי

עם ראש אכ"א האלוף ורדי הואיל ועלה הנושא של הצבא ומצ"ח. מסתבר
שלמעשה בשנה האחרונה לא היה אף מקרה אחד של חקירת אונס. מכל מקום
יוצאות הוראות בנושא של טרמפיסטיות ושל האיטוף: "א. אסור לשלוח
חיילות למקומות מרוחקים בלי לתת רכב. ב. הוראות למשטרה הצבאית
לאסוף טרמפיסטיות. ג. הדרכה, זהירות וכיוצא באלה."

הבאתי לפניו את ההצעות שעלו כאן

בצד הטיפול. חלק מהדברים שהראתי לו הם אמרו שהם יעבירו מיד
כהוראות בעל-פה. בעקרון הוא מקבל את ההנחיות שנקבע. לכן אין צורך
להזמין אותם לכאן.

ב. לידיעתכם, אני רוצה לספר

סיפור טרגי שהוא שופך אור על כמה נקודות. לפני שבוע קרה מקרה
שעובדת סוציאלית הלכה למשפחה המטופלת והמטופל הרביץ לה, קשר אותה,
אנס אותה ולאחר מעשה איים עליה שאם היא תתלונן במשטרה הוא יהרוג
את ילדיה.

הדבר שזעזע אותי הוא שהעובדת

הסוציאלית הבכירה אשר היתה המדריכה שלה, כדי להרגיע את המשפחה, היא
נסתה לשכנע אותה ואת בן זוגה שלמעשה לא היתה ממש בעילה, במקום לגלות
בגרות ולהגיש תלונה למשטרה. עד עכשו לא הוגשה תלונה לפתיחת תיק.
הפסיכולוגים התחילו לעשות מה שנקרא הרגעה. שבוע שלם מתנהל סימפוזיון
בין העובדים הסוציאליים האם להגיש תלונה או לא ובמשטרה ראשון לציון
יודעים על זה.

י. קרפ:

הבעיה היתה שהיא לא רצתה

להתלונן. אני לא חושבת

ששכנעו אותה שזה מעשה מגונה ולא אונס. כנראה זה היה מעשה מגונה.
הם ספרו את כל הדברים הרעים שיכלו להניע אותה לא למסור תלונה למשטרה.
אני התקשרתי למר יעקובי ובקשתי שהמקרה הזה יקבל טיפול מיוחד.
במשטרה היו מוכנים לזה. היתה בעיה שמבחינה עניינית זה היה מקרה
קשה ואמרתי שאפשר ללכת לענין האיום. הם ניסו עוד פעם לשכנע אותה
להגיש תלונה, אבל זה לא הולך.

היו"ר ש. אלוני:

בשבת היא לא היתה בביחה אלא

בביחה של העובדת הסוציאלית

הבכירה. פה נעשית איזו מערכת יחסים.

י. קרפ:

אני מבינה שיש פרובלמות אישיות

עם האשה הזאת אשר עברה טראומה

אחרת. מה שאני רואה בחומרה זה הדבר שהיא חזרה לעבודה אבל תחת
האיום שלו שתחזור לעבודה. אני לא חושבת שזה מקרה אפייני שצריך
להביא אותו לכאן.

היו"ר ש. אלוני:

אני הבאתי את זה לכאן

לידיעתכם. הם ניסו ליצור

רושם שאם יש עובד סוציאלי הוא יודע כיצד לנהוג.

ק. כהנא:

אחרי שהדבר הזה הובא לכאן,
אנחנו עומדים לפני הבעיה
האם להמליץ או לא להמליץ שיתוף קבוע של העובדים הסוציאליים.
אני חושב שאם הסיפוי הזה מטיל ספק אצלנו, אנחנו צריכים להזמין את
העובדים הסוציאליים.

היו"ר ש. אלוני:

אמרתי שיש לבדוק את המקרה.
אבל חשבתי לנכון לספר אותו,
מפני שבעיצומם של דברים, כאשר כל העובדים הסוציאליים מודעים לדברים
שנעשים פה, התנהגות כזאת מעוררת סוגיה שמחייבת להגיש הדרכה לא רק
לרופאים ולשוטרים אלא חייבים להדגיש שגם העובדים הסוציאליים חייבים
לעבור הדרכה.

ח. אשל:

רציתי, פורמלית, להציע שהם
יקבלו הדרכה.

היו"ר ש. אלוני:

הדבר השני שהגיע אלינו זה
בענין האוטובוסים למקומות
שאינן אליהם גישה. בחורה ממושב תלמים בחבל לכיש כותבת על הבעיה
שאינן להם תחבורה ומתייחסת לבעיה שאנחנו העלינו אותה ומסתבר שזה
לא בשמים. אחת ההמלצות שלנו חייבת להיות שלכל ישוב, אחת ליום, תהיה
תחבורה למרכז הישוב.

נשאלו עוד מספר שאלות שעלינו

להחליט לצורך הכנת הסיכומים, ולשבוע הבא הזמנו את מר גבי בך כדי
לעבור לחלק השני של הדיון. בינתיים נכין את הסיכומים בהתאם
להחלטות שלנו.

נשארה שאלה, מה ממליצים באותם
מקרים שהמתלוננת אינה רוצה שיפתח תיק. קבלנו מכתב מהמשטרה על ההמלצות
שלהם. הם מתייחסים לכמה הצעות שאנחנו כבר דחינו ואחרות שקבלנו. הדבר
החשוב הוא דווקא בנקודות האחרונות. חשוב שאדם יתלונן במשטרה וידע,
כאשר הוא מוסר מידע מסוים, איך הוא נעשה שותף לכל ההליכים בניגוד
לרצונו.

י. קרפ:

זה קיים גם היום.

היו"ר ש. אלוני:

הם אומרים שהיו גם בעבר מקרים
כאלה.

"אין חובה על המשטרה שפרטים
אלה ימסרו" - אני חושבת שבענין הזה אנחנו משאירים את זה כך. חובת
מסירת אינפורמציה להורים או לקרוב תהיה רק בהסכמה.

י. יצחקי:

אני מאד מסתייג בסעיף הזה.
יש מקרים של קטינות או בחורות
בעלות מנת משכל נמוך. אני הייתי חושב פעמיים העל הענין הזה, האם
לא להכניס בסוגריים "במקרים מיוחדים כן להודיע".

היו"ר ש. אלוני:

אולי היא מפחדת מהאחים?

י. יצחקי:

השאלה אם אנחנו צריכים להתעלם
מבחורה בת ה-16 שנאנסה ולעבור

לסדר היום מבלי שהמשפחה תדע?

ת. אשל:

אתה יכול לנסות להשפיע עליה, לדבר
אליה. אבל הרבה אסונות קרו מפני

שלא ידענו איך אנשים מגיבים.

ק. כהנא:

אני סבור שהסעיף הזה מנוסח בצורה
שמשאירה בידי המשטרה את האפשרות
במקרה שהיא חושבת לנחוץ כן למסור פרטים למשפחה. אני לא חושב שאפשר
להטיל חובה על המשטרה.

היו"ר ש. אלוני:

השאלה אם זה מספיק או שאתם רוצים
לנסח את זה בצורה שונה.

ק. כהנא:

איני מסכים לגמרי עם הנוסח, מפני
ש"אין חובה על המשטרה" הוא נסוח
יותר מדי חלש. אני לא הייתי רוצה שהמשטרה במקרים רגילים תמסור.
אבל אני רוצה לאפשר למשטרה, כפי שאמר ח"כ יצחקי, במקרים מסויימים
כן למסור. "אין חובה על המשטרה" פירושו שהיא לא חייבת למסור, אבל
היא יכולה למסור בכל מקרה.

י. קרפ:

כל השאלה של חובה למשטרה מתייחסת
לקטינים. כשמדובר במבוגרים: א.
תפקיד זה לא למשטרה. ב. זה לא משמעותי. לגבי קטינים לא הייתי
מתייחסת לתפקידים שלה בקשר לטיפול. הרי עומדים לקבוע שחייב להיות
עובד סיעודי ואני חושבת שצריך לתת לו את שיקול הדעת.

ת. אשל:

צריך לכתוב באופן ברור בצורה שלילית

י. קרפ:

יש מקרים שהיא לא מביעה את התנגדותה
וזה חשוב להודיע למשפחה. אם היא
מביעה את התנגדותה, העובד הסיעודי יחליט.

היו"ר ש. אלוני:

אני הבאתי פה מה שהמשטרה קבעה
והעליתי את זה כדי שאנחנו נדון על
מי מטילים את החובה לבדוק ולהודיע למשפחה. אנחנו אומרים שליד הנפגעת
יש עובד סיעודי, יש בית-חולים ויש משטרה. אלה שלושת הגורמים שהנפגעת
נפגשת אתם. מי משלושת הגורמים האלה צריך לטפל בענין של הודעה למשפחה?

ש. שטרן-קטן:

הייתי משנה את הסעיף בכלל ואומרת:
"פרטים על מקרה האונס ימסרו לפי

בקשת הנפגעת גם אם היא קטינה."

היו"ר ש. אלוני:

מי יעשה את זה, המשטרה, בית החולים,
או העובד הסיעודי?

ש. שטרן-קטן:

אני חושבת שהעובד הסיעודי צריך
לעשות את זה.

ר. מלחי:

לגבי עובד סיעודי אמרנו שזה תלוי
בהסכמתה.

היו"ר ש. אלוני:

אם היא לא רוצה עובד סיעודי, היא
תהיה זאת שתקבע אם להודיע למשטרה

או לא.

ועדה משותפת של (חוקה, חוק ומשפט,
פנים ואיכות הסביבה), לענין שינוי
הטיפול במקרי אונס - 24.1.78

אם היא תהיה קטינה, יתנו לה
בלאו הכי עובד סיעודי.

ת. אשל:

אני חושבת שלגבי קטינה אי-אפשר
לסמוך עליה ולשאול אותה אם היא

י. קרפ:

רוצה עובד סיעודי או לא. בכל מקרה יתנו לה עובד סיעודי.

בסעיף ד' כאשר אנחנו דנים בסיכומים,
אנחנו יכולים לחלק אותו לסעיף ד(1)

ש. שטרן-קטן:

ו-ד(2) ולהבדיל בין בוגרת לקטינה.

אני לא חושבת שההנחיה לגבי הודעה
למשפחה חייבת להתייחס רק לגבי

י. קרפ:

קטינים.

הואיל והניסוח הוא כזה שגם אם
המשטרה מתבקשת, היא אינה חייבת
להודיע, ויכול להיות שהנפגעת היא אשה מבוגרת אשר נמצאת בבית-חולים
והיא מבקשת להודיע למשפחתה, אז אתה רוצה שיוודיעו.

היו"ר ש. אלוני:

הייתי מבקש להוסיף קטינות ומפגרות.

י. יצחקי:

"אין המשטרה מוסרת פרטים....."
ז"א שהם מחזקים את הגישה שלנו

היו"ר ש. אלוני:

של אי-פרסום.

אין עתונאים מפרסמים?

ש. שטרן-קטן:

הנוהג הוא שאין העתונות
מפרסמת. אבל היום היא עושה את

היו"ר ש. אלוני:

זה באופן וולונטרי מתוך הסכמה והם מציעים שזה יהיה מעוגן בחוק.
דרך אגב, הפרסום של הבחורה שנאנסה ע"י שני בחורים היה בעתון.
יכול להיות שהיא נדבה את האינפורמציה. זאת בחורה מאד פרימיטיבית.

קשה לי להאמין שבחורה אשר עברה
את הדבר הזה באמת תהיה מוכנה

י. קרפ:

למסור פרסום כזה לעתון.

אתה לא יודעת איך עתונאים יודעים
להוציא חשיפה. יכול להיות שאמרו לה

היו"ר ש. אלוני:

שבזה היא עושה שירות ציבורי. אנחנו חיים בעידן של חשיפה לא נורמלית,
עד כדי כך אנשים מספרים על עצמם. אז בחורה כזאת שהיא בוודאי
פרימיטיבית, ישב עתונאי והתחיל לדובב אותה. היא לא מודעת עד כמה
הדבר עלול בשלב מאוחר יותר להזיק לה. לכן נדמה לי שההמלצה של
איסור פרסום שם היא המלצה חיובית.

האם אנחנו ממליצים או לא ממליצים

נוכחות העובד הסיעודי גם בחקירה המשטרתית?

המלצנו שהעובד הסיעודי יהיה נוכח
גם בחקירה המשטרתית.

ת. אשל:

אולי לא נוח לה להחקר בנוכחות
העובד הסיעודי?

י. קרפ:

אפשר לומר שגם השלב הזה כפוף
להסכמתה.

ר. מלחי:

אני הבינתי, גם אם היא לא רוצה
שהשוטר ישאל אותה, אותו עובד
אני מעדיפה להיות לבד, או אני

ת. אשל:

סוציאלי יסביר לה שהיא זכאית לומר:
מעדיפה שתהיה אשה.

הנסוח יהיה שבעת החקירה יהיה עובד
סיעודי לפי בקשתה של הנפגעת.

היו"ר ש. אלוני:

הדגש צריך להיות שהמשטרה חייבת
לאפשר לעובד הסיעודי להיות נוכח

י. קרפ:

במשטרה אם הנפגעת מבקשת את זה.

הייתי אומרת: "לפי הסכמתה" ולא
"מבקשת", כי לפעמים היא לא יודעת

ש. שטרן-קטן:

לבקש.

לפי שאלה של העובד הסיעודי, ולא
השוטר. כדאי שזה יהיה ברור.

ת. אשל:

בענין הזה כל הזמן יש לחילופין
עובד סיעודי או ידיד או קרוב.

היו"ר ש. אלוני:

לא הייתי אומרת לחילופין, הייתי
אומרת שזה בנוסף.

ת. אשל:

תמלאי את החדר באנשים? המשטרה
גם לא חסכים לזה.

היו"ר ש. אלוני:

אני שואלת את עצמנו, האם אנחנו
שמים משקל שווה לעובדי הסיעודי

ש. שטרן-קטן:

ולידיד או קרוב? אם אנחנו מדברים על עובד סיעודי, אנחנו מדברים על
סיוע נפשי שהוא גם מקצועי. כאשר אנחנו מדברים על קרוב או ידיד, אני
לא יודעת עד כמה אנחנו יכולים לקבל את זה באותו היקף?

הייתי מתרכזת רק בסעיף הראשון,
עובד סיעודי, ולא הייתי מוסיף

י. יצחקי:

ידיד או קרוב.

אני רוצה להקשות עליכם. בתחום של
גידול ילדים, של הוצאת ילדים מהמשפחה,

היו"ר ש. אלוני:

או אדם שנמצא במצב קשה, איש מקצוע יודע יותר. מבחינה נפשית האדם
חש רווחה כאשר יש על ידו אדם קרוב אליו וקל לו לדבר אליו. אם בחורה
אומת שהיא רוצה את אחותה או את אמא שלה, אז עם כל הידע של העובד
הסיעודי, הוא לא יכול לבוא במקום אחותה.

ועדה משותפת של (חוקה, חוק ומשפט,
פנים ואיכות הסביבה), לענין שינוי
הטיפול במקרי אונס - 24.1.78

ש. שטרן-קטן:

אבל אם יש סרסור שהוא ידיד או קרוב,
מה נגיד אז? אני מוכרתה לומר, שזאת

גם מציאות ואני רוצה שנדע את זה.

היו"ר ש. אלוני:

אבל הוא לא הנאשם, הוא נותן את
הסיעוד.

ת. אשל:

אנחנו בסופו של דבר לא רוצים לקבוע
לאנשים מה טוב להם. אנחנו יוצאים
מתוך הנחה שהנאנסת נמצאת במצב נפשי קשה והיא זקוקה לסעד נפשי מכסימלי.
לכן הייתי אומרת: עובד סיעודי שואל אותה. היא אינה רוצה אותו והיא
רוצה את האמא או האחות, אנחנו נאפשר לה את זה גם אם הוא סרסור.
לא הייתי הולכת לקיצוניות בענין הזה.

י. קרפ:

המטרה שלנו היא לעודד מסירת תלונות.
זאת לא בעיה של חקירת נאשם שהמטרה
לא רוצה שיהיו נוכחים בחקירה, ואם היא רוצה גם עובד סיעודי וגם את
אמא שלה, למה לא?!

היו"ר ש. אלוני:

בא השלב שהשוטר חוקר אותה. עד עכשו
המטרה סרבה בחוקף שיהיה עוד עובד

בשלב החקירה.

י. קרפ:

הם סרבו שעובדים סוציאליים יהיו
נוכחים בגלל התערבותם בחקירה.
הם לא מתנגדים שקרובי משפחה יהיו נוכחים. הם חוששים מהתערבות בחקירה,
שלא יהיו עוד אנשי מקצוע. אבל נוכחות סיעודית, רק עצם הנוכחות, אני
לא חושבת שהם מתנגדים לזה היום.

היו"ר ש. אלוני:

אני חושבת שהדבר הזה ניתן לבחינה.

י. קרפ:

לכן לא כדאי להתערב ולקבוע אם רק
הם או שניהם. אני מוכנה לקבל על עצמי

את הבירור במטרה.

היו"ר ש. אלוני:

אם את צודקת, אנחנו יכולים פה
להרחיב את הענין ולומר שיהיה עובד

סיעודי, או קרוב, או ידיד, לפי בקשת הנפגעת ובלבד שלא יפריעו ולא
יתערבו בהליכי החקירה המשטרית.

ש. שטרן-קטן:

במקרה שישנן, אנחנו מחייבים את זה.

היו"ר ש. אלוני:

הנסוח הוא: "הוועדה ממליצה שהעזרה
הסיעודית תינתן ככל האפשר ע"י אשה".

האם אנחנו ממליצים בפני המשטרה להכשיר
נשים לצורך מילוי תפקידי המשטרה במקרי אונס?

ת. אשל:

הם לא יוכלו בכל מקרה.
ד"ר אמיר נתן אינפורמציה מהנסיון
בפילדלפיה, שהיה שיפור מבחינה חקירה ונכונות להחקר כאשר היו נשים.
נדמה לי שהמשטרה צריכה להכשיר נשים.

היו"ר ש. אלוני:

המשטרה חכשיר את כולם, אבל היא
תשתדל להכשיר גם נשים לצורך זה.

האם להמליץ שיש להמנע מלשאול את
הנפגעת, הן במשטרה והן בבית-החולים שאלות לא רלוונטיות לאונס?
זה כבר הוסכם עליה. אני חושבת שזה לא צריך להאמר באופן של המלצה, אלא
באופן יותר קטגורי.

י. קרפ:

התפקיד של השוטרים בעצם הוא לא
לשאול שאלות לא רלוונטיות. אם
הוועדה ממליצה דבר כזה, היא יוצאת מתוך הנחה שיש דבר כזה. זאת
נקודה עדינה. השם שיצא לענין הזה, יכול לשמש כוול למשטרה. יש שאלות
שמוכרחים לשאול אותה. אדם שלא בקי ובעיקר אם הוא הקרבן, נראה לו
שאלה שאלות של סקרנות. אבל אלה שאלות שבלי התשובות להן אי-אפשר
לבנות את התיק. ברגע שאומרים לא לשאול שאלות לא רלוונטיות, לא אמרנו
שום דבר. אולי אפשר לומר שהשוטרים צריכים להיות מודרכים מה רלוונטי
ומה לא רלוונטי.

היו"ר ש. אלוני:

אנחנו לא קובעים מה רלוונטי. את
זה קובעת המשטרה. ברגע שיש הנחיה
כזאת, להקפיד לא לשאול שאלות לא רלוונטיות, זה בלם בפני חגיגות כאלה.
בפסקי הדין גם נאמר על זה שלפעמים שואלים דברים לא לענין. אני לא
אומרת מה הן שאלות לענין, הוא יודע. אבל שלא יעשו מזה חגיגה.

ש. שטרן-קטן:

אני חושבת שכדאי עוד לחשוב.
השוטר יש לו מגמה. יש סיבה מדוע
הוא שואל, כי הוא רוצה להגיע לד' ומ-א' ל-ד' יש שאלות ביניים. לי
זה נראה מאד לא רלוונטי, אבל לשוטר זה נראה מאד לענין.

היו"ר ש. אלוני:

נניח שאת שאלת שאלות שהן נראות
לא רלוונטיות. אני שואלת אותך,
מה זה נוגע לענין ואת מסבירה לי מדוע זה נוגע לענין. אין סיבה
שנחקרת לא תוכל לשאול את השוטר מדוע זה נוגע לענין, והוא לא יגיד
לה: לא איכפת לך, אלא יסביר לה מדוע זה נוגע לענין.

ח. אשל:

אפשר להוסיף משפט: מן הרצוי
שוטר יסביר לנחקרת את הצורך
בפרטים הנשאלים לבניית התיק ולהכנתו.

ר. מלחי:

על-פי בקשתה.

היו"ר ש. אלוני:

אנחנו אומרים שאנחנו רוצים
שהם יעברו הכשרה כדי לגלות יותר
רגישות. אנחנו יוצרים חממה כדי שהיא לא תרגיש שהיא מותקפת ע"י המשטרה.
עכשו את אומרת שלא ישאל שאלות לא רלוונטיות. נניח שהוא שואל שאלות
שבעיניה הן נראות לא רלוונטיות ובעיניו הן נראות רלוונטיות, אז היא
תשאל, מדוע זה רלוונטי? לכן אני צריכה כאן את הסייג שהוא יודע שהוא
לא יכול לשאול שאלות לא לענין.

י. יצחקי:

האם יש שאלון מיוחד?

היו"ר ש. אלוני:

אתה יכול לתת שאלונים עד שלב
מסויים. אבל כל מקרה ומקרה הוא
עם הסיטואציה שלו. אונס ע"י מכר, אתה צריך לשאול מערכת שאלות אחרות
מאשר אונס שנעשה בטרמפ.

ועדה משותפת של (חוקה, חוק ומשפט,
פנים ואיכות הסביבה), לענין שינוי
הטיפול במקרי אונס - 24.1.78

היו"ר ש. אלוני: אני חושבת שההגדרה להקפיד שלא לשאול שאלות שהן לא רלוונטיות עונה על זה, כי הוא צריך לקבוע מה רלוונטי והוא צריך לעמוד על זה. אנחנו יכולים ללכת בשני שלבים, לכתוב בקיצור ועל יד זה לתת מאמר שלם של הסברים. אבל אז לא יתייחסו אלינו ברצינות.

ת. אשל: יש פה ענין שהקהל אומר, הוא סתם מתעלל בה, בזמן שהוא ממלא את תפקידו. לא תמיד התקשורת מובנת מאליה. לכן מן הראוי להסביר על מנת למנוע את העויינות הזאת.

היו"ר ש. אלוני: את מציעה להוסיף: "להסביר לנחקרת לפי בקשתה מדוע הוא שואל את השאלות האלה".

ק. כהנא: יש לי ספק, לגבי מה שהושמע כאן, אם אנחנו צריכים באופן חזיתי לתקוף את המשטרה. בזה אנחנו מטילים על אנשים חוקרים, שוטרים, את החשד שהם שואלים שאלות לא רלוונטיות.

ת. אשל: אבל זה היה מקובל בכל העולם.

ק. כהנא: לא הייתי רוצה להעמיד את המשטרה בהמלצות שלנו מעבר למחרס.

היו"ר ש. אלוני: המציאות היא שעל זה קמה הצעקה.

ק. כהנא: אבל אנחנו עשינו משהו בקשר לצעקה הזאת, יש כאן שאלה של איזו רגישות ולא הייתה רוצה להעמיד את המשטרה בעבר השני.

היו"ר ש. אלוני: שהמשטרה תדריך את החוקרים להקפיד שלא לשאול שאלות לא רלוונטיות. במידה וזה צריך להיות כך, יסבירו לנחקרת מדוע צריך לשאול אותה שאלות אלה.

האם לקבוע שיש להמשיך את הקשר עם הנפגעת והמעקב אחר מצבה ע"י העובד הסוציאלי או היחידה בבית-החולים, לפי המקרה, ובתוך כך להבטיח שבכל מקרה שתהיה לנפגעת הרגשה שיש לה כתובת לאן לפנות בכל הקשור והנובע מהאונס?

אני חושבת שאת זה כבר סכמנו.

י. קרפ: לפי הבנתי המלצנו בתור מודל ראשון במקומות שאפשר לבצע את המודל של "שערי צדק". יחד עם זאת אמרנו שזה לא מונע שיהיה נוכח עובד סיעודי או מלווה. יש פה נקודה שצריך להחליט מה התפקיד של העובד הסיעודי, אם יוצאים מתוך הנחה שהטיפול הסיעודי ניתן ע"י בית החולים.

היו"ר ש. אלוני: פה צריך להשאיר את הדברים לשכל הישר. אם בית החולים נותן את הטיפול, כולל המשך הטיפול, אין צורך בעובד סיעודי.

ועדה משותפת של (חוקה, חוק ומשפט,
פנים ואיכות הסביבה), לענין שינוי
הטיפול במקרי אונס - 24.1.78

י. קרפ:

השאלה האם בית החולים מסוגל לשלוח
עובד סיעודי שלו כדי שילווה את
הנפגעת עד למשפט? לכן צריך לתת את הדעת מה הטיפול היעיל. יכול
להיות שעד החקירה הוא בבית-החולים, מעבר לזה, השיטה היותר מוצלחת
זה העובד הסיעודי בחוץ.

ש. שטרן-קסין:

למשל בטיפול בחולי נפש, כל זמן
שהחולה בבית-החולים ישנו עובד
סוציאלי בבית החולים. כאשר האדם משתחרר הוא מופנה חזרה לעובד
הסיעודי אשר טיפל בו קודם לכן.

היו"ר ש. אלוני:

את הנקודה שיש עובד סיעודי סכמנו.
במקום שיש בית-חולים, כל עוד
בית החולים נותן את הטיפול, אין צורך בעובד הסיעודי. בשעה שנפסק
הטיפול הסיעודי, העובד הסיעודי ימשיך בטיפול.

ש. שטרן-קסין:

הרי אנחנו יודעים שמחוץ לכתלי
בית החולים העובד הסיעודי לא ניתן.

ת. אשל:

אין לנו בטחון.

היו"ר ש. אלוני:

למשל בחורה נפגעת והיא באופן נפשי
סובלת. בשעה שהיא מגיעה לבית-החולים
עד שנפתח התיק, היא יכולה כל יום לגשת לפסיכולוג. אז אין צורך
שמישהו יגיע אליה הביתה. עכשו הבעיה באיזה מקום הדבר נפסק? הם
גמרו את החלק שלהם, אז יש העובד הסיעודי. מה שצריך שלא נעשה חלילה
הוא שיהיו עשרה גורמים שמטפלים בה. ננסח את זה כך שיהיה ברור הענין.

מה היחס לנושא של קורסים להגנה

עצמית של נשים?

ת. אשל:

הצבא נותן את זה?

היו"ר ש. אלוני:

יש יחידות שכן נותנות את זה ויש
יחידות שלא נותנות את זה. אני מוכנה
לבודק את הנקודה הזאת. פה ההמלצה היא כללית, ואם יש המלצה כללית
אז הצבא יתן לכולם. מה שחשוב הוא, אם ממליצים על הענין הזה של הדרכה
להגנה עצמית בגדנ"ע, בצבא ובבתי-ספר תיכוניים, צריך להכניס מספר
מלים לנושא של אזהרה, מתי להשתמש ומתי לא להשתמש בכח. אתם יודעים
למשל שבארה"ב יש שלטים בכל מקום אם יש חטיפות ארנקים, לא להתנגד
כי אתה עלול להרצח. אני לא מציעה מין פרסום כזה. אבל אני לא יודעת
אם לא צריך להאמר משהו בענין הזה.

י. יצחקי:

קודם כל זה לא גורם נזק אם לומדים
סיעודי הגנה עצמית.

י. קרפ:

ההבדל בין ידיעה מתי להשתמש ומתי
לא, זה שני צעדים ואני לא חושבת
שהוועדה יכולה להכנס לזה. ההמלצה ללמד התגוננות עצמית, היא המלצה
יפה לא רק לענין האונס.

היו"ר ש. אלוני:

אם כן הדבר הזה מומלץ.

י. יצחקי:

נושא של פיצויים לבחורה נפגעת?

היו"ר ש. אלוני:

עוד לא דברנו על זה.
אני חושבת שבזה למעשה כיסינו את כל

הנושא.

י. קרפ:

לא נגענו בשלב שהמחלונות לא מגיעה
למשטרה. כאן צריך להמליץ להביא
לחודעת הנשים קיומם של מקומות אלטרנטיביות לפנייה למשטרה. אולי
נחשוב על דרכים איך לגרום לפרסום הזה ועל מי מוטל הפרסום הזה.

היו"ר ש. אלוני:

על מי מוטל? אנחנו דברנו.

י. קרפ:

מי צריך להיות האחראי להביא לידיעת
הציבור קיומם של מקומות כאלה?

היו"ר ש. אלוני:

השאלה אם זה משרד המשפטים, או המשטרה,
או משרד הבריאות?

ש. שטרן-קסין:

או משרד הרווחה?

ק. כהנא:

מופיע כאן שי"ל אשר הם עומדים בפיקוח
של משרד הרווחה. אני חושב שזאת

הכתובת המתאימה.

היו"ר ש. אלוני:

מבחינת הנושא, זאת הכתובת הטובה
ביותר כי הם נמצאים בפיקוח הגדול

ביותר.

ת. אשל:

מי יהיה האחראי לעשות את הפרסום שעולה
כסף?

היו"ר ש. אלוני:

שי"ל. זה יהיה אחד התפקידים של
משרד הרווחה באמצעות שי"ל. את מוכחה

לזהות את המפרסם עם כתובת.

י. קרפ:

הייתי מעדיפה ששי"ל לא יעשו פרסומת
לעצמם, כי יש גם הבית לאשה המוכה

בחיפה.

ת. אשל:

משרד הסעד מפנה את כל הנשים לשם.

היו"ר ש. אלוני:

מה איכפת לך שזו יעשו פרסומת לעצמם,
אם הפרסומת תחייב אותם לעבוד?

י. קרפ:

לא הייתי רוצה שתינתן המלצה לגוף אחד
ובכך נתעלם מגופים אחרים.

היו"ר ש. אלוני:

אפשר לומר: "משרד הרווחה באמצעות
גופים שהוא הקים לצורך זה".

ר. מלחי:

לגבי הענין של אי-הגשת תלונה למשטרה,
נתקבל בוסח של המשטרה שמדבר על
אלטרנטיבה אחת במקרה שהיא מתלוננת באמצעות אחד הגורמים שמטפלים בה.
נדמה לי שיש פסיחה על מקרה שלא מוגשת תלונה למשטרה. נדמה לי שיש
חוק המחייב אנשים מסויימים כמו רופאים, במידה ומגיע מידע שמצביע
על פשע, למסור תלונה למשטרה.

י. קרפ:

יש חובה על רופאים בנתי-החולים כאשר הם
מגלים שיש חשש של אלימות, להודיע
למשטרה. השאלה, מה עושים עם הדבר הזה? כי המשטרה לא יכולה לעשות
שום דבר כאשר התלונה לא נמסרת מפי הנפגעת.

ועדה משותפת של (חוקה, חוק ומשפט,
פנים ואיכות הסביבה), לענין שינוי
הטיפול במקרי אונס - 24.1.78

2-3 חברי ועדה יכינו נוסח סופי.
בשנוע הבא אנחנו עוברים לדיון

היו"ר ש. אלרני:

בחלק השני, פותחים עם מר גבי כך.

תודה רבה, ישיבה זו נעולה.

הישיבה נועלה בשעה 14.00